

Урок № 10

Тема. РМ №5. Читання текстів різних стилів, типів, жанрів мовлення з використанням способів поглибленого, ознайомлювального, швидкого читання, читання-сканування.

Мета: удосконалювати навички різних способів читання, вчити аналізувати зміст, структуру, мовне оформлення тексту; розвивати комунікативно-мовленнєві вміння, аналітико-синтетичне мислення; виховувати у школярів за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу патріотичні почуття, бережливе ставлення до природи.

Обладнання: пам'ятка, підручник «Українська мова, 10 кл» на сайті ліцею.

Внутрішньо-предметні зв'язки: синтаксис (текст), лексикологія (терміни).

Міжпредметні зв'язки: література, біологія, екологія.

Тип уроку: урок розвитку мовленнєвих умінь (урок читання).

ПЕРЕБІГ УРОКУ

I. Мотиваційно-організаційний етап

► За афоризмами сформулюйте тему, мету і завдання уроку.

1. Очі читача більш суворі судді, ніж вуха слухача (Вольтер). 2. Мистецтво читати — це мистецтво мислити за деякої допомоги іншого (Е. Фаге). 3. У книгах ми жадібно читаємо про те, на що не звертаємо уваги в житті (Е. Кроткий).

II. Актуалізація опорних знань учнів

1.Бліцопитування

► Дайте відповіді на питання:

- Що передбачає процес читання? (Сприймання писемного повідомлення, визначення актуальної інформації, її засвоєння).
- Від чого залежить вибір способу читання: вивчального, ознайомлювального, вибіркового? (Від комунікативних завдань, що їх необхідно розв'язати.)
- Яким способом читання ви скористаєтеся для складання анотації статті з журналу «Наука і світ»?

2.Робота з пам'яткою

► Ознайомтеся з пам'яткою. Основні її положення занотуйте.

Пам'ятка для читача

Для усвідомлення прочитаного доцільно з'ясувати:

- Чи нова це інформація?
- Що нового дізналися?
- Чи суперечить інформація тому, що вже відомо?
- Що в прочитаному здивувало?
- Які запитання постали?
- Чи корисна нова інформація?
- Як можна використати здобуту інформацію?

III. Процесуально-діяльнісний етап

1.Творче конструювання

► Зберіть «розсипаний» текст так, щоб з нього вийшли завершені речення. Продовжте висловлювання, зберігаючи авторську тональність. Визначте тему, стиль, тип мовлення. Відповідь обґрунтуйте. Свої міркування підкріплюйте словами з тексту.

Ліс, фільтр, пречудовий, біологічний, повітря.

Це, велетенська, де, унікальна, найскладніші, й, універсальна, лабораторія, процеси, відбуваються, безперервно, й, біологічні, яких, від, доля, залежить, всього, на, живого, землі.

2.Міні-дослідження

► Прочитайте текст. Визначте його стиль, тип і жанр, тему й основну думку (глибинний зміст). Відчуйте його естетичну цінність. Знайдіть у тексті думки, які прямо не сформульовані, але їх можна прочитати з підтексту. Проаналізуйте художні засоби, що увиразнюють основну ідею твору. Зверніть увагу на особливості побудови поезії.

Куди ти ділась, річенько? Воскресни!

У берегів потріскались вуста.

Барвистих лук не знають твої весни,

І світить спека ребрами моста.

Голос криниці, чого ти замовк?

Руки шовковиць, чого ж ви заклакли?

Вікна забиті, і висить замок —

Ржава сережка над кігтиком клямки.

(З творів Л. Костенко)

3.Самостійна робота

► Спишіть текст, розставляючи пропущені розділові знаки, поясніть їх уживання. З'ясуйте його стильову і жанрову приналежність. Знайдіть у тексті синоніми, визначте їх походження.

Біографія — це життєпис. Біографія може бути науковою, художньою, академічною, популярною. На основі фактичного матеріалу вона пропонує картину життя людини, розвиток її особистості у зв'язку з суспільними обставинами епохи (З журналу).

III. Контрольно-рефлексивний етап

IV. Домашнє завдання (на вибір)

1. Дібрати цікаву інформацію про життя відомого українського вченого (за профілем навчання), оформити матеріали у вигляді інформаційного буклету за допомогою програми Publisher.

2. Підготувати біографію видатного українського вченого (за профілем навчання). Який жанр ви для цього оберете? Якими способами читання будете користуватися в процесі підготовки матеріалу?